

Rolnummer 5308
Arrest nr. 20/2013 van 28 februari 2013

ARREST

In zake : het beroep tot vernietiging van artikel 2, 1°, van de wet van 11 juli 2011 « tot wijziging van de artikelen 216*bis* en 216*ter* van het Wetboek van strafvordering en van artikel 7 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek », ingesteld door de vzw « Ligue des Droits de l'Homme ».

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters R. Henneuse en M. Bossuyt, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en F. Daoût, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter R. Henneuse,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van het beroep en rechtspleging

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 1 februari 2012 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 6 februari 2012, heeft de vzw « Ligue des Droits de l'Homme » met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Kogelstraat 22, beroep tot vernietiging ingesteld van artikel 2, 1°, van de wet van 11 juli 2011 « tot wijziging van de artikelen 216*bis* en 216*ter* van het Wetboek van strafvordering en van artikel 7 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 1 augustus 2011).

De Ministerraad heeft een memorie ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 5 december 2012 :

- zijn verschenen :

. Mr. C. Yurt, tevens *loco* Mr. A. Chomé, advocaten bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partij;

. Mr. E. Jacobowitz *loco* Mr. P. Schaffner, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters-verslaggevers J.-P. Moerman en T. Merckx-Van Goey verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. In rechte

- A -

Wat de ontvankelijkheid betreft

A.1. De vereniging zonder winstoogmerk « Ligue des Droits de l'Homme » doet blijken van haar belang om de vernietiging van artikel 2, 1°, van de wet van 11 juli 2011 « tot wijziging van de artikelen 216*bis* en 216*ter* van het Wetboek van strafvordering en van artikel 7 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek » te vorderen door de omstandigheid dat die wetsbepaling, met schending van de in de twee middelen van haar verzoekschrift bedoelde normen, aan bepaalde delinquenten, die dader zijn van een « zware aantasting [...] van [ander]s lichamelijke integriteit », het recht ontzegt om een minnelijke schikking in strafzaken te genieten.

Uit vroegere arresten van het Hof (Arbitragehof, nrs. 56/2002, 69/2002, 69/2003, 202/2004, 151/2006; Grondwettelijk Hof, nrs. 105/2007, 137/2011) leidt de verzoekende partij bovendien af dat zij, rekening houdend met haar maatschappelijk doel, een belang heeft bij het vorderen van de vernietiging van een wetsbepaling die

op willekeurige wijze afbreuk kan doen aan de rechten van een individu of van een gemeenschap of aan de beginselen van gelijkheid, vrijheid en humanisme waarop de democratische samenlevingen zijn gegrondvest, of die in strijd is met de grondwettelijke of internationale bepalingen waarvan de verdediging deel uitmaakt van haar maatschappelijk doel.

Wat betreft het eerste middel, afgeleid uit de schending van artikel 12, tweede lid, en artikel 14 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 7 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 15, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en met artikel 49, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en met het « algemene rechtsbeginsel van de wettigheid van de misdrijven en van de straffen »

A.2. De vzw « Ligue des Droits de l'Homme » is van mening dat het begrip « zware aantasting [...] van de lichamelijke integriteit », dat wordt gebruikt in artikel 216bis, § 1, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering, dat zelf bij artikel 2, 1°, van de wet van 11 juli 2011 is vervangen, vaag en onduidelijk is, terwijl de strafwet krachtens de in het middel aangevoerde normen voorzienbaar, toegankelijk en nauwkeurig zou moeten zijn.

De verzoekende partij is van mening dat de bepalingen die de wijzen van verval van de strafvordering beschrijven, en meer bepaald het toepassingsgebied ervan, eveneens nauwkeurig, voorzienbaar en duidelijk moeten zijn. Zij voert aan dat de in het geding zijnde woorden, aangezien zij niet aan die vereisten beantwoorden, het een vervolgte persoon niet mogelijk maken te weten of hij onder het toepassingsgebied van de in artikel 216bis, § 1, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering vervatte regel valt. De verzoekende partij preciseert dat het begrip « zware aantasting [...] van de lichamelijke integriteit » de weg opent naar willekeur van het openbaar ministerie door het een volledige vrijheid te laten die de met het wettigheidsbeginsel in strafzaken bestaanbaar zijnde beoordelingsbevoegdheid te buiten gaat.

De vzw « Ligue des Droits de l'Homme » merkt op dat de afdeling wetgeving van de Raad van State reeds de aandacht van de wetgevende macht had gevestigd op het gebrek aan precisering van het in het geding zijnde begrip.

A.3.1. De Ministerraad antwoordt dat het eerste middel niet gegrond is.

A.3.2. Hij merkt allereerst op dat de bestreden bepaling, in plaats van het de procureur des Konings mogelijk te maken om nieuwe strafbaarstellingen te creëren of nieuwe straffen vast te stellen, enkel ertoe strekt die magistratuur ertoe te machtigen onder bepaalde voorwaarden een minnelijke schikking voor te stellen voor strafbaarstellingen waarvan de essentiële elementen reeds in het Strafwetboek worden vermeld.

Uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen leidt de Ministerraad af dat het doel van de bestreden bepaling erin bestaat de minnelijke schikking toe te staan wanneer de dader van het misdrijf daaruit een vermogensvoordeel heeft verkregen en wanneer de beste sanctie financieel van aard is.

Hij brengt in herinnering dat een minnelijke schikking geen recht van de beklaagde is maar een mogelijkheid die aan de procureur des Konings wordt geboden, waarvan hij de opportuniteit dient te beoordelen op grond van objectieve elementen zoals de antecedenten van de verdachte, de ernst van de gepleegde feiten, de noodzaak van een publieke veroordeling en de door de slachtoffers geleden schade. Hij beklemtoont dat geen enkele rechtzoekende, rekening houdend met die beoordelingsbevoegdheid van de procureur des Konings, kan weten of hij een minnelijke schikking zal kunnen genieten.

A.3.3. De Ministerraad is van mening dat het begrip « zware aantasting [...] van de lichamelijke integriteit » noch onduidelijk, noch vaag, noch onvoldoende nauwkeurig is.

Hij merkt op dat in de parlementaire voorbereiding van de bestreden bepaling wordt aangegeven, enerzijds, dat de bedoeling van de wetgever erin bestaat elke minnelijke schikking in geval van ernstige gewelddaden tegen de integriteit van een persoon te vermijden en, anderzijds, dat het niet noodzakelijk is het in het geding zijnde begrip te definiëren teneinde aan de procureur des Konings de mogelijkheid te bieden om elk geval te beoordelen naar gelang van de omstandigheden die eigen zijn aan de zaak.

De Ministerraad leidt ten slotte uit het arrest nr. 128/2002 af dat het Hof niet van oordeel is dat het gebrek aan een precieze definitie van de ernst op zich in strijd is met het wettigheidsbeginsel in strafzaken.

Wat betreft het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet

A.4. Volgens de vzw « Ligue des Droits de l'Homme » brengt artikel 216bis, § 1, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering, zoals het bij artikel 2, 1°, van de wet van 11 juli 2011 is vervangen, in zoverre het de procureur des Konings verbiedt om een minnelijke schikking voor te stellen aan de dader van een feit dat een zware aantasting van andermans lichamelijke integriteit inhoudt, een verschil in behandeling teweeg tussen, enerzijds, de dader van een « misdrijf tegen personen » en, anderzijds, de dader van een ander soort van misdrijf.

De verzoekende partij is van mening dat dat verschil niet redelijk verantwoord is, aangezien het door de wetgever nagestreefde doel had kunnen worden bereikt door een criterium te hanteren dat beter is gedefinieerd en dat de minimumvereisten waaraan een wettelijke norm moet voldoen, meer in acht neemt. Zij voert aan dat de bestreden bepaling tot gevolg heeft dat het lot van de burger zal verschillen naargelang de vervolgende overheid van goede wil of onwillig is.

A.5. De Ministerraad antwoordt dat het verschil in behandeling tussen, enerzijds, diegene die een feit heeft gepleegd dat een zware aantasting van de lichamelijke integriteit inhoudt en, anderzijds, diegene die een feit heeft gepleegd dat geen dergelijke aantasting inhoudt, niet discriminerend is.

Uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 14 april 2011 leidt hij af dat het doel van de wetgever legitiem is, die van oordeel is dat het ontoelaatbaar zou zijn dat het storten van een bepaalde geldsom een persoon die andermans lichamelijke integriteit zwaar heeft aangetast, tegen strafvervolgning zou kunnen beschermen. Hij voert aan dat de wetgever, door de bestreden bepaling aan te nemen, de druk, het geweld en de dwang wenst te vermijden waarvan de slachtoffers van een dergelijk gedrag het voorwerp zouden kunnen uitmaken. Hij is eveneens van oordeel dat een effectieve veroordeling maatschappelijk relevant is voor de bescherming van de waarden en belangen van de samenleving.

De Ministerraad is van mening dat de onmogelijkheid om een minnelijke schikking voor te stellen aan een persoon die andermans lichamelijke integriteit zwaar heeft aangetast, een passend antwoord op die doelstelling biedt. Hij voegt daaraan toe dat dat antwoord evenmin onevenredig lijkt aangezien de procureur des Konings, met toepassing van artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering, in voorkomend geval de dader van een dergelijk misdrijf kan uitnodigen voor een strafrechtelijke bemiddeling. De Ministerraad beklemtoont dat een dergelijke maatregel als alternatief voor de strafsancie veel geschikter is voor dat soort van misdrijf wegens het herstellende en zelfs therapeutische en educatieve karakter ervan, en wegens het feit dat hij kan worden aangepast aan de kenmerken die eigen zijn aan het desbetreffende misdrijf.

De Ministerraad brengt ten slotte in herinnering dat de procureur des Konings, voor elk soort van misdrijf, meester van de opportuniteit van de vervolging blijft en dat de dader van een strafrechtelijk bestraft feit nooit een recht kan aanvoeren om een maatregel als alternatief voor de strafsancie te genieten.

- B -

B.1. Na de wijziging ervan bij de wet van 14 april 2011, bepaalde artikel 216bis van het Wetboek van strafvordering :

« § 1. De procureur des Konings kan, indien hij meent voor een overtreding, een wanbedrijf of een misdaad die bij toepassing van de artikelen 1 en 2 van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden vatbaar is voor correctionalisering, enkel een geldboete of enkel een geldboete met verbeurdverklaring te moeten vorderen, de verdachte verzoeken een bepaalde geldsom te storten aan de Federale Overheidsdienst Financiën.

De procureur des Konings bepaalt op welke wijze en binnen welke termijn de betaling geschiedt en de precieze feiten omschreven in tijd en ruimte waarvoor hij de betaling voorstelt. Die termijn is ten minste vijftien dagen en ten hoogste drie maanden. De procureur des Konings kan deze termijn verlengen wanneer bijzondere omstandigheden het wettigen of verkorten indien de verdachte hiermee instemt.

Het voorstel en de beslissing tot verlenging stuiten de verjaring van de strafvordering.

De in het eerste lid bedoelde geldsom mag niet meer bedragen dan het maximum van de in de wet voorziene geldboete, verhoogd met de opdecieimen, en dient in verhouding te staan tot de zwaarte van het misdrijf. Voor de inbreuken bedoeld in het Sociaal Strafwetboek mag de geldsom voorzien in het eerste lid niet lager zijn [dan] 40 % van de minimabedragen van de administratieve geldboete, in voorkomend geval vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers, kandidaat[-]werknemers, zelfstandigen, stagiairs, zelfstandige stagiairs of kinderen.

Wanneer het misdrijf kosten van analyse of van deskundig onderzoek heeft veroorzaakt, kan de bepaalde som worden verhoogd met het bedrag van die kosten of met een gedeelte ervan; het gedeelte van de som dat gestort is om die kosten te dekken, wordt toegewezen aan de instelling waaraan of aan de persoon wie ze verschuldigd zijn.

De procureur des Konings verzoekt de verdachte van het misdrijf waarop de verbeurdverklaring staat of kan staan, binnen een door hem bepaalde termijn afstand te doen van de in beslag genomen goederen of vermogensvoordelen, of indien de goederen of vermogensvoordelen niet in beslag genomen zijn, deze af te geven op de door hem bepaalde plaats.

Betaling, afstand en afgifte doen de strafvordering vervallen, mits zij binnen de bepaalde termijn plaatshebben.

De aangestelden van de Federale Overheidsdienst Financiën geven de procureur des Konings kennis van de verrichte storting.

§ 2. Het recht, in paragraaf 1 aan de procureur des Konings toegekend, kan ook worden uitgeoefend wanneer de onderzoeksrechter met een onderzoek is gelast of wanneer de zaak reeds bij de rechtbank of het hof aanhangig is gemaakt, indien de verdachte, de in verdenkinggestelde of de beklaagde zijn bereidheid te kennen geeft de aan een ander veroorzaakte schade te vergoeden, voor zover er nog geen vonnis of arrest is uitgesproken dat kracht van gewijsde heeft verkregen. Het initiatief kan ook uitgaan van de procureur des Konings.

In voorkomend geval laat de procureur des Konings zich het strafdossier in mededeling geworden door de onderzoeksrechter, die een advies kan geven over de stand van het onderzoek.

Hetzij op vraag van de verdachte, hetzij ambtshalve stelt de procureur des Konings, indien hij van oordeel is dat toepassing kan gemaakt worden van deze paragraaf, de verdachte, het slachtoffer en hun advocaten in kennis dat zij inzage in het strafdossier krijgen voor zover zij dat nog niet hadden.

De procureur des Konings bepaalt dag, uur en plaats van de oproeping van de verdachte, de inverdenkinggestelde of de beklaagde en het slachtoffer en hun advocaten, hij licht zijn voornemen toe en bepaalt op welke feiten omschreven in tijd en ruimte de betaling van de geldsom betrekking zal hebben.

Hij bepaalt het bedrag van de geldsom, de kosten en de goederen of vermogensvoordelen waarvan afstand of afgifte dient gedaan te worden, overeenkomstig de in paragraaf 1 bepaalde wijze.

Hij bepaalt de termijn binnen dewelke de verdachte, de inverdenkinggestelde of de beklaagde en het slachtoffer tot een akkoord kunnen komen in verband met de omvang van de schade en de regeling van de schadevergoeding.

Indien bovenvermelde partijen tot een akkoord zijn gekomen, melden zij dat aan de procureur des Konings die het akkoord akteert in een proces-verbaal.

In overeenstemming met paragraaf 1 vervalt de strafvordering tegen de dader die de door de procureur des Konings voorgestelde minnelijke schikking heeft aanvaard en nageleefd. De minnelijke schikking doet evenwel geen afbreuk aan de strafvordering tegen de overige daders, mededaders of medeplichtigen, noch aan de vorderingen van de slachtoffers tegen hen. De wegens hetzelfde misdrijf veroordeelde personen zijn hoofdelijk gehouden tot teruggave en schadevergoeding en, onverminderd artikel 50, derde lid, van het Strafwetboek, tot betaling van de gerechtskosten, ook al heeft de dader die een minnelijke schikking heeft aanvaard, hieraan reeds voldaan.

Wanneer een minnelijke schikking is uitgevoerd in een zaak die aanhangig werd gemaakt en over de strafvordering nog geen vonnis of arrest werd uitgesproken dat in kracht van gewijsde is gegaan, geeft al naar het geval de procureur des Konings of de procureur-generaal bij het hof van beroep of het arbeidshof daarvan zonder verwijl officieel bericht aan de gevatte politierechtbank, correctionele rechtbank of hof van beroep en, in voorkomend geval, aan het Hof van Cassatie.

Op vordering van de procureur des Konings stelt de bevoegde rechter het verval van de strafvordering vast ten aanzien van de dader die het voorstel aanvaard en nageleefd heeft.

Indien de procureur des Konings geen akkoord kan akteren kunnen de documenten die werden opgemaakt en de mededelingen die werden gedaan tijdens het overleg niet ten laste van de dader worden aangewend in een strafrechtelijke, burgerrechtelijke, administratieve, arbitrale of enige andere procedure voor het oplossen van conflicten en zijn ze niet toelaatbaar als bewijs, zelfs niet als buitengerechtelijke bekentenis.

§ 3. Het bij de eerste en tweede paragraaf bepaalde recht behoort ook, ten aanzien van dezelfde feiten, aan de arbeidsauditeur, de federale procureur en de procureur-generaal in hoger beroep en, ten aanzien van de personen bedoeld in de artikelen 479 en 483 van het Wetboek van strafvordering, aan de procureur-generaal bij het hof van beroep.

§ 4. De eventueel aan een ander veroorzaakte schade dient geheel vergoed te zijn vooraleer de schikking kan worden voorgesteld. De schikking kan evenwel ook worden voorgesteld op voorwaarde dat de dader in een geschrift zijn burgerlijke aansprakelijkheid voor het schadeverwekkende feit heeft erkend en hij het bewijs heeft geleverd van de

vergoeding van het niet-betwiste gedeelte van de schade en de regeling ervan. In ieder geval kan het slachtoffer zijn rechten doen gelden voor de bevoegde rechtbank. In dat geval geldt de betaling van de geldsom door de dader als een onweerlegbaar vermoeden van fout.

§ 5. De verzoeken bedoeld in dit artikel worden gedaan bij gewone brief.

§ 6. De hierboven beschreven minnelijke schikking is niet toepasselijk op de misdrijven waaromtrent kan worden getransigeerd overeenkomstig artikel 263 van het koninklijk besluit van 18 juli 1977 tot coördinatie van de algemene bepalingen inzake douane en accijnzen.

Voor de fiscale of sociale misdrijven waarmee belastingen of sociale bijdragen konden worden omzeild, is de minnelijke schikking pas mogelijk nadat de dader van het misdrijf de door hem verschuldigde belastingen of sociale bijdragen, inclusief de intresten, heeft betaald, en de fiscale of de sociale administratie daarmee heeft ingestemd ».

B.2. Artikel 2, 1°, van de wet van 11 juli 2011 « tot wijziging van de artikelen 216*bis* en 216*ter* van het Wetboek van strafvordering en van artikel 7 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek » vervangt het eerste lid van paragraaf 1 van het voormelde artikel 216*bis* door de volgende tekst :

« De procureur des Konings kan, indien hij meent dat een feit niet van aard schijnt te zijn dat het gestraft moet worden met een hoofdstraf van meer dan twee jaar correctionele gevangenisstraf of een zwaardere straf, desgevallend met inbegrip van de verbeurdverklaring, en dat het geen zware aantasting inhoudt van de lichamelijke integriteit, de dader verzoeken een bepaalde geldsom te storten aan de Federale Overheidsdienst Financiën ».

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het tweede middel

B.3.1. Artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof vereist onder meer dat het verzoekschrift met betrekking tot een beroep tot vernietiging voor elk middel uiteenzet in welk opzicht de regels waarvan de schending voor het Hof wordt aangevoerd, door de bestreden wetsbepaling zouden zijn geschonden.

Wanneer het middel is afgeleid uit de schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie dat door de artikelen 10 en 11 van de Grondwet wordt gewaarborgd, dient het te preciseren van welke categorie van personen de situatie moet worden vergeleken met de situatie van de categorie van personen ten aanzien van wie een discriminatie wordt aangevoerd.

Het middel moet eveneens preciseren in welk opzicht de bestreden bepaling leidt tot een verschil in behandeling dat discriminerend zou zijn.

B.3.2. Uit de uiteenzetting van het tweede middel blijkt dat het Hof wordt verzocht zich uit te spreken over de bestaanbaarheid van artikel 216*bis*, § 1, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering – zoals het bij de bestreden bepaling is vervangen – met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre de bestreden bepaling, door de procureur des Konings te verbieden om de dader van een feit dat een « zware aantasting [...] van [andermans] lichamelijke integriteit » inhoudt, te verzoeken een bepaalde geldsom te storten, een verschil in behandeling zou teweegbrengen tussen, enerzijds, de dader van een « misdrijf tegen personen » en, anderzijds, de dader van een ander soort van misdrijf.

B.3.3. De uiteenzetting van het verzoekschrift met betrekking tot het tweede middel laat het Hof niet toe om met zekerheid die twee categorieën van personen duidelijk te omlijnen.

Het tweede middel is onontvankelijk.

Ten gronde

B.4. Uit de uiteenzetting van het eerste middel blijkt dat het Hof wordt verzocht zich uit te spreken over de bestaanbaarheid van de woorden « zware aantasting [...] van de lichamelijke integriteit » die worden gebruikt in artikel 216*bis*, § 1, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering – zoals het bij de bestreden bepaling is vervangen – met de artikelen 12, tweede lid, en 14 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 7.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 15, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en met artikel 49, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

B.5.1. Artikel 12, tweede lid, van de Grondwet bepaalt :

« Niemand kan worden vervolgd dan in de gevallen die de wet bepaalt en in de vorm die zij voorschrijft ».

Artikel 14 van de Grondwet bepaalt :

« Geen straf kan worden ingevoerd of toegepast dan krachtens de wet ».

B.5.2. Artikel 7.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« Niemand kan worden veroordeeld wegens een handelen of nalaten, dat geen strafbaar feit naar nationaal of internationaal recht uitmaakte ten tijde dat het handelen of nalaten geschiedde. Evenmin zal een zwaardere straf worden opgelegd dan die welke ten tijde van het begaan van het strafbare feit van toepassing was ».

B.5.3. Artikel 15, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten bepaalt :

« Niemand kan worden veroordeeld wegens een handelen of nalaten, dat geen strafbaar feit naar nationaal of internationaal recht uitmaakte ten tijde dat het handelen of nalaten geschiedde. Evenmin, mag een zwaardere straf worden opgelegd dan die welke ten tijde van het begaan van het strafbare feit van toepassing was. Indien, na het begaan van het strafbare feit de wet mocht voorzien in de oplegging van een lichtere straf, dient de overtreder daarvan te profiteren ».

B.6.1. Artikel 216*bis* van het Wetboek van strafvordering regelt de minnelijke schikking in strafzaken.

Die bepaling maakt deel uit van hoofdstuk III (« Bepalingen betreffende het verval van de strafvordering voor sommige misdrijven onder bepaalde voorwaarden ») van titel I (« Politierechtbanken en correctionele rechtbanken ») van boek II (« Het gerecht ») van dat Wetboek.

B.6.2. Artikel 216*bis* van het Wetboek van strafvordering strekt niet ertoe, met toepassing van artikel 12, tweede lid, van de Grondwet, de gevallen te definiëren waarin vervolging is toegestaan aangezien het geen gedragingen strafbaar stelt, noch de vervolging van strafbaar gestelde gedragingen verhindert. De minnelijke schikking in strafzaken is evenmin een straf in de zin van artikel 14 van de Grondwet.

Door de grenzen vast te stellen waarbinnen de procureur des Konings een minnelijke schikking in strafzaken kan voorstellen aan de vermoedelijke dader van een strafbaar feit, raakt de bestreden bepaling de vorm van de vervolging, bedoeld in artikel 12, tweede lid, van de Grondwet.

B.7. In zoverre zij het wettigheidsbeginsel in strafzaken waarborgen, hebben artikel 7.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 15, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten een draagwijdte die analoog is aan de artikelen 12, tweede lid, en 14 van de Grondwet.

B.8. Uit die bepalingen vloeit voort dat de strafwet moet worden geformuleerd in bewoordingen op grond waarvan eenieder, op het ogenblik waarop hij een gedrag aanneemt, kan uitmaken of dat gedrag al dan niet strafbaar is en de mogelijkerwijs op te lopen straf kan kennen. De beginselen van wettigheid en voorspelbaarheid zijn van toepassing op de hele strafrechtspleging. De voormelde bepalingen willen aldus elk risico van willekeurig optreden vanwege de uitvoerende of de rechterlijke macht uitsluiten bij het vaststellen en toepassen van de straffen.

Het wettigheidsbeginsel in strafzaken gaat niet zover dat het de wetgever ertoe verplicht elk aspect van de strafbaarstelling, van de straf of van de strafrechtspleging zelf te regelen. Meer bepaald staat het niet eraan in de weg dat de wetgever aan de rechter of aan het openbaar ministerie een beoordelingsbevoegdheid toekent. Er dient immers rekening te worden gehouden met het algemene karakter van de wettelijke bepalingen, de uiteenlopende situaties waarop zij van toepassing zijn en de evolutie van de gedragingen die zij bestraffen.

B.9. Te dezen is niet de wettigheid van de strafbaarstelling of van de straf in het geding, maar die van de strafrechtspleging.

De vereiste van voorspelbaarheid van de strafrechtspleging waarborgt elke burger dat tegen hem enkel een opsporingsonderzoek, een gerechtelijk onderzoek en een vervolging kunnen worden ingesteld volgens een bij de wet vastgestelde procedure waarvan hij vóór de aanwending ervan kennis kan nemen.

B.10.1. De mogelijkheid voor het openbaar ministerie om een minnelijke schikking in strafzaken voor te stellen onder de voorwaarden die de wet bepaalt, past in het kader van het strafrechtelijk beleid met inbegrip van het opsporings- en vervolgingsbeleid bedoeld in artikel 151, § 1, van de Grondwet.

B.10.2. Krachtens deze bepaling is het openbaar ministerie onafhankelijk in de individuele opsporing en vervolging, onverminderd het recht van de bevoegde minister om de vervolging te bevelen en om de bindende richtlijnen van het strafrechtelijk beleid, inclusief die van het opsporings- en vervolgingsbeleid, vast te leggen.

B.10.3. Weliswaar dient de minister van Justitie, bij de uitoefening van die bevoegdheid, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in acht te nemen, maar uit artikel 151, § 1, van de Grondwet volgt noodzakelijkerwijze dat de uit artikel 12, tweede lid, van de Grondwet voortvloeiende vereiste van voorspelbaarheid niet dezelfde draagwijdte heeft inzake de toelaatbaarheid van de minnelijke schikking als inzake de strafbaarstelling van gedragingen. Meer bepaald verhindert zij niet dat het openbaar ministerie over een zekere beoordelingsbevoegdheid beschikt om te bepalen wat onder een minnelijke wijze van regeling van de strafvordering valt.

B.11.1. Het begrip « aantasting [...] van de lichamelijke integriteit » dat in de bestreden bepaling wordt gebruikt, is voldoende nauwkeurig en duidelijk.

Rekening houdend met de gangbare betekenis ervan, laat het de procureur des Konings maar een zeer beperkte beoordelingsbevoegdheid.

B.11.2. Het gebruik van het woord « zware » leidt niet ertoe dat de procureur des Konings een beoordelingsbevoegdheid krijgt die zo ruim is dat de dader van een feit dat een aantasting van andermans lichamelijke integriteit inhoudt, zijn gedrag niet zou kunnen aanpassen en het gevolg van zijn gedrag niet voldoende zou kunnen inschatten.

Dat woord wijzigt in geen enkel opzicht de definitie van de verschillende misdrijven die uit een aantasting van andermans lichamelijke integriteit voortvloeien.

Op een tekst met algemene draagwijdte kan bovendien niet de kritiek worden uitgeoefend dat hij geen precieze definitie van de ernst voor een geheel van misdrijven geeft. De procureur des Konings zal over die ernst moeten oordelen, niet op grond van subjectieve opvattingen die de toepassing van de in het geding zijnde bepaling onvoorzienbaar zouden maken, maar door de constitutieve elementen van elk misdrijf als criterium te nemen, rekening houdend met de omstandigheden die eigen zijn aan elke zaak.

B.12. Door de misdrijven die een « zware aantasting [...] van de lichamelijke integriteit » inhouden, uit te sluiten van de mogelijkheid tot schikken, doet de wetgever bijgevolg geen afbreuk aan de beginselen van wettigheid en voorspelbaarheid van de strafrechtspleging.

In zoverre het is afgeleid uit de schending van de artikelen 12, tweede lid, en 14 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 7.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 15, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, is het eerste middel niet gegrond.

Zonder dat het Hof dient na te gaan of artikel 49, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van toepassing is, leidt de combinatie van die bepaling met artikel 12, tweede lid, van de Grondwet niet tot een andere conclusie.

B.13. Het eerste middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 28 februari 2013.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschant

R. Henneuse